

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświęconych.

<p>Kino-Oaza vis á vis dworca kolejowego.</p>	<p>Telegram Nr. 25. Od wtorku 27 listopada do wtorku 4 grudnia 1917 roku</p> <p>LULLU</p> <p>Nastrojowy dramat w 5 cz. nieporównany pod względem gry i przepychu talent w jakich ukazuje się słynna i pełna wdzięku artystka Erna Morena</p> <p>Obraz ten cieszył się wielkim powodzeniem w warszawskim kinematografie C O R S O.</p>	<p>Muzyka w zwiększonym doborowym komplecie ściśle zastosowana do obrazu</p> <p>Początek punktualnie: w dni powszednie o 5 ej w niedziele i święta o 2-jej po południu.</p>
--	---	---

Z widowni wydarzeń.

Wezwanie bolszewików do rokowań pokojowych.

HAGA, 24 listopada. (WAT.). Biuro Reutersa donosi: Według pewnej depechy iskrowej z Petersburga, rząd bolszewicki usunął ze stanowiska wodza naczelnego Duchonina za to, że odmówił nawiązania rokowań z nieprzyjacielem w celu zawieszenia broni.

Na jego miejsce wodzem naczelnym mianowany został chorąży Krylenko.

Pozatem bolszewicy komunikują, że już rozpoczęli rokowania.

SZTOKHOLM, 24 listopada. Doniesienie Petersburskiej Agencji Telegraficznej:

Deklaracja Trockiego przesłana ambasadorowi francuskiemu brzmi jak następuje: „Panie ambasadorze, mam zaszczyt zawiadomić Pana niniejszem, że kongres rad generalnych robotników, żołnierzy i wioścjan całej Rosji ustanowił dnia 26 października (8 listopada) nowy rząd republiki rosyjskiej, reprezentowany przez radę przedstawicieli ludu. Włodzimierz Iljicz Lenin wyznaczony jest na przewodniczącego rządu. Polityka została mnie powierzona, jako przeznaczonemu do kierowania sprawami zewnętrznymi.

Polecając pańskiej uwadze aprobowaną przez kongres rad generalnych treść propozycji zawieszenia broni i zawarcia demokratycznego pokoju, opartego na zasadzie samodzielnosci narodów i ich prawa stanowienia o swym rozwoju, przytem pokoju bez aneksji i odszkodowań, — mam zaszczyt zaproponować Panu uważanie odnośnego pisma jako urzędowej propozycji natychmiastowego zawieszenia broni na wszystkich frontach i niezwłocznego przystąpienia do rokowań pokojowych.

Republika rosyjska występuje z tą propozycją do wszystkich narodów i ich rządów. Zechciej Pan, Panie ambasadorze, złożyć narodowi francuskiemu zapewnienie najzupełniejszego szacunku ze strony rządu rad generalnych, narodowi, który nie będzie się mógł powstrzymać od potądania pokoju, jak zresztą wszystkie wojujące, o ciekie krwią i wyczerpane wzajemnem mordowaniem się „narody”.

Reprezentant narodu w sprawach zewnętrznych L. Trockij.

Więści z Rosji.

KOPENHAGA, 25 listopada (WAT.). Zagraniczny przedstawiciel prasowy bolszewików, urzędujący na granicy szwedzkiej, otrzymał z Petersburga pod datą 23 b. m. depechę urzędową.

Według tej depechy po stronie bolszewików stoją obecnie: cała armja i flota, północna, zachodnia i południowa części państwa z miastami, Petersburg, Moskwa, Charków, Kijów i Odessa, jako też cały okręg uralski i Syberja.

Niżsi funkcjonariusze kolejowi stoją po stronie bolszewików, wobec czego sabotaż, propagowany przez wyższych funkcjonariuszów, jest bez znaczenia. Wódz naczelný general Duchonin został zaarrestowany. Wybory do ustawodawczego zgromadzenia narodowego (konstytuanty) odbyły się już śród floty, zaś w armji zostały już rozpoczęte. W miastach odbędą się wybory w dniu 12 b. m. st. st.

Stanowisko kozaków.

KOPENHAGA, (BTW.). Według informacji dziennika „Dien”, rada związku kozaków jednogłośnie powzięła uchwałę, według której rada kozacka odmawia uznania zamachu stanu dokonanego przez bolszewików, ale, z drugiej strony, nie życzy sobie brać udziału w wojnie domowej, która wybuchła w Rosji.

Rosja bez poselstw.

SZTOKHOLM, (BTW.) „Politiken” donosi: Przedstawiciele Rosji zagranicą — postanowili nie przyjmować do wiadomości okólnika Trockiego, w sprawie natychmiastowego wszczęcia rokowań pokojowych. Ze jednak rząd Lenina jest tymczasem jedynym istotnym władcą Rosji, nieposłusznym posłowie uważani być muszą za pozbawionych swych stanowisk.

Akcja Ojca św.

WIENIĘ, (BTW.). Organ ministerjum spraw zagranicznych „Reichsport” pisze na czele numeru: Z kół zbliżonych do watykańskiego sekretariatu dowiadujemy się, że Papież istotnie przedsięwziął kroki w celu przeprowadzenia nowych kroków pojednawczych między państwami wojującymi.

Konflikt amerykańsko-japoński.

HAGA, 24 listopada. „Daily Chronicle” donosi z Waszyngtonu: Departament stanu wydał polecenie zarekwirowania wszystkich okrętów japońskich, przebywających na wodach amerykańskich.

Tutejszy poseł japoński wniósł energiczny protest przeciwko rozporządzeniu rządu Stanów Zjednoczonych co do rekwizycji okrętów japońskich. Departament Stanu odpowiedział, że chodzi tu tylko o okręty, będące dopiero w budowie w dokach amerykańskich,

a zamówione przez rząd japoński. Akt ten nie zawiera w sobie nic wrogiego przeciwko Japonji i był stosowany w swoim czasie względem innych sprzymierzeńców. Poseł japoński oświadczył, że uważa wyjaśnienie to za niewystarczające i że zastrzega sobie dalsze kroki, po porozumieniu się ze swym rządem.

Japonja a pokój oddzielny z Rosją.

BERLIN, 25 listopada. (WAT.). Do „Berliner Tageblattu” donoszą z Wiednia: Jak informuje rosyjski dziennik dla jeńców „Aodjelijn” (?), pomiędzy aktami dyplomatycznymi, znalezionymi w Petersburgu, znajduje się również traktat tajny, zawarty pomiędzy dawnym rządem carskim a Japonją, według którego Japonja zobowiązuje się, na wypadek zawarcia przez Rosję pokoju oddzielnego, nie występować przeciwko niej z akcją wojenną.

Ameryka przeciw Austro-Węgrom.

ROTTERDAM (BTW.). „New-York Times” donosi, że Wilson w orędziu do kongresu będzie prosił o pełnomocnictwo do wypowiedzenia wojny Austro-Węgrom. Przyczyną tego ma być, że już po uchwałach poprzedniego kongresu Austro-Węgry brały udział w „sprzysiężeniach” w Stanach Zjednoczonych oraz że austriacko-węgierskie łodzie podwodne zatapiały na morzu Śródziemnem statki bez różnicy narodowości.

We Włoszech

LUGANO (BTW.). Włoskie władze wojskowe wydały rozporządzenie, na którego mocy wzdłuż całego wybrzeża i na wyspach morza Adriatyckiego wzbudzone jest palenia światła, które byłoby widoczne od strony morza.

Generał Joffre.

GENEWA (BTW.). Prasa paryska wzywa Clemenceau do dolożenia wszystkich starań w tym celu, aby na zbliżającej się konferencji paryskiej naczelné kierownictwo nad operacjami na wszystkich frontach powierzono było bezwarunkowo generałowi francuskiemu, np. Joffre'owi.

Zamknięcie granicy.

GENEWA. Według „Journal de Geneve”, Francja wprowadza od dnia 1 grudnia nowe przepisy o zamknięciu granicy, mianowicie będzie utrzymany, być może do końca wojny, dotychczasowy system zamykania granicy stałe, z przerwami co pewien czas na 24 do 48 godzin.

Pomoc chińska.

BERLIN (BTW.). Z Bazylei donoszą: Rząd chiński uchwalił, ażeby z każdej prowincji ściągnąć po 1000 ochotników i utworzyć z nich korpus ekspedycyjny złożony z 20,000 żołnierzy, któryby już podczas wiosennej ofensywy we Francji mógł wziąć udział.

Sprawa polska.

Pod powyższym tytułem pisze „Tag” berliński:

„W głównej komisji parlamentarnej, rozpoczynającej w dniu 28 b. m. posiedzenia, będzie przedmiotem szczególnych narad uregulowanie kwestji polskiej. Partje większości wyrażają przekonanie, że rząd nie poweźmie żadnego postanowienia bez wysłuchania zdania parlamentu, i że decyzje zapadną po wypowiedzeniu się w zgodzie z przedstawicielstwem narodu. Przytem panuje przekonanie, że ani kanclerz, ani p. Kühlmann nie zawrą paktu z monarchją naddunajską bez współdziałania parlamentu. Spodziewają się nawet intensywniejszego współprawnictwa parlamentu, aniżeli przy odpowiedzi na notę Papieską. Tak od p. hr. Hertlinga, jak i od p. Kühlmanna spodziewa się parlament dokładnych wyjaśnień nie tylko o położeniu ogólnem, ale także o szczegółach, na mocy których rząd zamierza uprawiać odnośną politykę”.

Z dnia na dzień.

Więści ze stolicy.

Z kół zbliżonych do Rady Regencyjnej donoszą, iż następujące teki zostały już zaproponowane: sprawiedliwość — prof. A. Parczewski, przemysł i handel — dyr. Wierzbicki, rolnictwo p. A. Wieniawski, roboty publiczne, praca i dobroczynność — Eustachy ks. Sapiecha, skarb — dyr. Michalski.

Największe trudności napotyka sprawa obsadzenia ministerjum spraw wewnętrznych. Kandydatem na to stanowisko ministra, popieranym usilnie przez konwent senatorów partji, należącej do centrum, jest p. Mikulowski-Pomorski, kandydatem zaś na wice-ministra hr. Adam Ronikier. Natomiast Liga państwowości polskiej zwalcza tę

kandydaturę, proponując burmistrza p. Chmielewskiego.

*

Byli rektor p. J. Brudziński otrzymał już urzędową nominację na wice-ministra oświaty publicznej i wyznań religijnych. P. Brudziński kierować będzie wydziałem szkół wyższych.

*

P. Antoni Wieniowski odmówił przyjęcia zaproponowanej mu teki ministra rolnictwa. Fakt ten wywarł silne wrażenie w kole jego przyjaciół politycznych.

*

Premier p. Jan Kucharzewski zwrócił się do Międzypartyjnego Koła Politycznego z zaproszeniem na wspólną konferencję. W tej sprawie odbyły się narady sekretariatu Koła.

„Berliner Lokalanzeiger” zamieścił wywiad z prezesem ministrów p. Kucharzewskim, który między innymi zaznaczył, że jest w zupełnej zgodzie z członkami regencji. Premier uważa utworzenie armii polskiej za najpilniejszą potrzebę.

P. J. Kucharzewski jak donosi korespondent warszawski „Czasu” — jest zdecydowanym aktywistą, czego dowiodły choćby trzy ubzernie artykuły jego pióra, ogłoszone przed dwoma tygodniami anonimowo w „Kurjerze Polskim” na temat pasywizmu. W walce stronnictw udziału nie brał i wskutek tego nie był narażony na postronne ataki. Zdaniem „Czasu” jest on wielkim przeciwnikiem Romana Dmowskiego.

*

Członek Rady Regencyjnej p. Józef Ostrowski opuścił Warszawę, udając się do swego majątku Muluszyna. Z tego powodu decyzje Rady Regencyjnej w sprawach ważniejszych zostały odroczone.

* Prof. Szymon Askenazy w Warszawie. Przyjechał ze Szwajcarii prof. Sz. Askenazy. Bawił on tam od początku wojny, zajmując się działalnością polityczno-publicystyczną, skierowaną specjalnie przeciwko Anglii, a wogóle przeciwko koalicji. Na wieść o tworzeniu się ministerjów przy Radzie Regencyjnej, prof. Szymon Askenazy opuścił Szwajcarię, aby wziąć czynny udział w życiu politycznym stolicy naszej.

* Nowa kandydatura. „Volksblatt” donosi: „W kołach asymilatorskich mówią poważnie, że prof. Dicksteinowi zaproponowano objęcie wysokiego urzędu w nowoorganizowanym polskim ministerjum oświaty. Jak mówią dalej prof. Dickstein jest jednym z kandydatów na stanowisko wice-ministra oświaty”.

* Żydz i o premierze polskim. Pod tym tytułem pisze „Hajnt”: „O swym stanowisku wobec sprawy żydowskiej podczas kandydowania na posła do Dumy, p. Kucharzewski powiedział, że uważa naród żydowski za całość narodową. Nie wierzy on przeto w możliwość tego, żeby żydzi mogli się asymilować. Asymilacja — to pusty frazes. Uważając żydów za naród odrębny, któremu należą się wszelkie prawa ludzkie, p. Kucharzewski wypowiedział się za równouprawnieniem żydów w całej Rosji, trmbardziej, że w tem zainteresowani są także Polacy, a takie zdanie odpowiada ich pięknym radycjom. W sprawie samorządu miej-

skiego p. Kucharzewski uważa, że musi być ograniczenia żydów, bo w przeciwnym razie rząd większej części miast przeszedłby w żydowskie ręce. Obawę tę targonówka uważa za nieuzasadnioną, gdyż „miasta te nie są odrębnymi republikami, gdzie przewagę ma faktyczna większość samego miasta, lecz są ściśle związane ze wsią, gdzie żydzi stanowią mniejszość”.

Z Sosnowca

Dnia 26 XI

— Wyjaśnienie. Wczorajsza notatka nasza o projekcie ks. Czesława Oraczewskiego wymaga kilka słów wyjaśnienia. Organizacja, którą proponuje ks. prefekt Oraczewski ma wprowadzić hasłowo tytuł: „Armii odrodzenia narodowego”, nie będzie jednak jakąś „awangardą wojującego katolicyzmu”. Zadaniem jej bowiem ma być „powiększenie d robku naszej kultury”, a więc odrodzenie polskości w duchu i idealów katolickich. Przypisywanie pomienionej organizacji, jakiegoś agresywnego, czy wojowniczego charakteru, nie zgadza się z intencjami projektodawcy-kapłana.

— Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe w Sosnowcu ul. Małachowskiego Nr. 11, wzywa w ich własnym interesie posiadaczy książeczek wszelkich rządowych kas oszczędnościowych, jako to: bankowych, pocztowych i innych, do zgłoszenia się w godzinach biurowych, w celu zadeklarowania swych pretensji z tytułu powyższego do rządu rosyjskiego.

Dane te, odpowiednio zestawione, przekazane będą Komisji Windykacji strat wojennych Departamentu Gospodarstwa Społecznego w Warszawie ul. Mazowiecka Nr. 7 dla uzupełnienia rozrachunków wzajemnych między Polską a Rosją i umożliwienia posiadaczom książeczek odzyskania należnych im sum.

— Nominacja. Członek magistratu p. Wisłoki został mianowany komisarzem burmistrzem Czeladzi.

— Z kroniki towarzyskiej. W dn. 14 b. m. w kościele św. Karola w Wiedniu odbył się obrzęd zaślubin pomiędzy panną Marią Antoniną Babczyńską a panem Władysławem Ciecchanowskim, właścicielem znanej w naszym mieście cukierni.

— Wichura. Szalejąca od soboty wichura w kilku miejscach poprzewracała płoty, znacznie uciurpiała również dachy starych zabudowań.

— Z Teatru Zimowego. Słynna opera Moniuszki „Halka”, wystawiona wczoraj w teatrze Zimowym, wzbudziła wielkie zainteresowanie wśród miejscowych miłośników sztuki poważnej. Teatr był formalnie przepelniony. O godz. 8 i pół drzwi wejściowe były zamknięte. Spóźniona publiczność, pomimo posiadanych biletów, nie miała możliwości wejść na salę. Wszelkie reklamacje nie odnosiły żadnego skutku. Zaiste, tego rodzaju niepodzianki mogą się przytrafić tylko w teatrze Zimowym, którego przedsiębiorca p. Jan Zawadzki, zamiast pilnować ogólnego porządku — pilnuje kaloszy i garderoby, zbierając 40-fenigówki od gości.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy uczestniczyli w pogrzebie oraz nabożeństwie żałobnym, odprawionem w dniu dzisiejszym za spokój duszy s. p. Ireny Stanisławy Grzegorzewskiej składamy niniejszym serdeczne, z głębi zbolełego serca płynące „Bóg zapłać”

2311

Stryj i Ciotki.

Z Będzina.

+ Brak węgla. Komitety tutejsze węgla jeszcze na sprzedaż nie otrzymały, a chłód coraz więcej dokuca. Furmanki prywatne z węglem pojawiają się lecz dla całkowitego nabycia. Cóż jednak ma począć ludność uboga, którą nie stać na podobny luksus?

+ Z teatru. Gościnne występy wędrownych zespołów ściągają zazwyczaj do „Corsa” tłumy publiczności. Kupujący bilety do rzędów przednich przeświadczeni są, iż swobodnie i przyjemnie przepędzą tych parę godzin w odpowiednim, a przynajmniej znośnym towarzystwie. Tymczasem rzecz się przedstawia inaczej, gdyż wolne miejsca zajmowane są przez osoby z miejsc stojących, które bardzo często zachowują się wprost niesforne. Należałoby więc, aby właściciel teatru zwrócił baczną uwagę na pierwsze rzędy, gdyż przy tolerowaniu podobnego zwyczaju niejedna osoba przestanie zupełnie uczęszczać do teatru.

Z Dąbrowy.

☐ Otwarcie Rady miejskiej. Jutro we wtorek odbędzie się nabożeństwo w kościele miejscowym na intencję Rady miejskiej. Po południu tegoż dnia o godz. 4 w sali resursy — posiedzenie inauguracyjne. Porządek dzienny przewiduje: 1) odczytanie i zatwierdzenie protokołu z pierwszego posiedzenia Rady; 2) złożenie przyrzeczenia, przewidzianego w § 8 ordynacji miejskiej przez członków Rady i 3) wybór 6 ławników magistratu.

Poszukuje się kupna

maszynki

2310

do fabrykowania brykietów z mialu węgla.

Wiadomość w Administracji „Kurjer”

Urząd pośrednictwa pracy

w Sosnowcu

1700

ulica Dęblińska Nr. 11 (Iwangrodzka ma zajęcie

dla: kucharek, służących, do wszystkich, oraz potrzebuje dziewcząt do fabryki i za granicę.

Wielką ilość robotników na drogi telefonizacji do Królestwa Polskiego i Kurlandji zarobek marek 1,80 do 2,60 i całe utrzymanie z pomieszkaniem. Także murarzy i robotników budowlanych i parobek do koni, oraz potrzeba 3 fryzjerów Polaków.

Tamże poszukują pracy w kraju.

szwaczki, praczki, dziewczęta do wszystkich i do dzieci, kucharki, intygnier.

Staraniem miejscowego Koła Ligi Kobiet, odbędzie się w sali Teatru „Zacisze” dnia 29 listop. o godz. 6 i pół

ODCZYT

D-ra A. Reybekiela.

O powstaniu listopadowem.

Dochód przeznaczony się na internowanych legionistów.

Bilety nabywać można w księgarni „Wiedza”.

Kto

mieszka na prowincji, a pragnie kształcić się w zawodzie technicznym, (uczyć się lub uzupełnić swą wiedzę matematyki, mechaniki, fizyki, elektrotechniki i t. p.), ten niech napisze do Kancelarii Kursów Gracyana Pyrka, (Warszawa, Świętokrzyska 17), a wysłane mu będą (do obu okupacji), bezinteresownie odnośne wskazówki i rady, jakie najlepiej przyjąć należy przy odpowiednim doborze nauk i racjonalnym sposobie studjowaniu ich. 2284.

Artystka operowa

b. prof. Instytutu Muzycznego w Krakowie

— rozpoczęła —

Lekcje śpiewu solowego.

Zgłoszenia od 2 — 4 po południu.

Ulica Małachowskiego Nr. 16, m. 7.

2283

Zarząd przymusowy Tow. Hr. Renard

poszukuje samodzielnych

elektromonterów

od 1-go grudnia b. r.

2309

Zecer i maszynista

drukarsz

— otrzymają zaraz zajęcie —

u Karola Vater

ROZDZIEN — SZOPIENICE.

2308

DROBNE OGŁOSZENIA

Pokój umeblowany

z oświetleniem elektrycznym i z oddzielnym wejściem. Wiadomość „Kurjer”.

Sprzedam

akszypce stare ograne Renardowska 55. Agdan. 2304-2-1

Beczki

do kapusty sprzedam ul. Kołłątaj Nr. 3 sklep 2293

Potrzeba

w większej ilości paszy; słomy, koniczyny, siano krowiego, buraków lub marchwi pastewnej. Oferty pod „Kropka Mleka”, Czysza 7, Sosnowiec. 2289-2-1

Posiadam

na składzie wyborową cebulę i sprzedaję po nader niskiej cenie. L. Goldberg. Skład nasion Modrzejowska 18. 2279-6-1

Sprzedam

urządzenie sklepowe Czeladź ul. Kzywa dom Rabsztyna. 2275-3-1

Futro

(niedźwiedzie) do sprzedania 1200 mk. Wiadomość u B. Krommenau w Zabkovicach. Fabryka „Elektryczność”. 2276

Potrzeba

zaraz na hipotekę 15 tysięcy marek. Oferty do „Kurjera” pod Z. Z. 2263

Osoba

władająca w słowie i piśmie językami: polskim, niemieckim i pisząca na maszynie poszukuje posady. Wiadomość: „Kurjer”. 2258-4-2

KINO-TEATR

„Zacisze”

Wejście od ul. Dęblińskiej.

Dziś!

Klejnoty Madonny

wielki amerykański obraz w 6-ciu aktach z serii WORLD.

Dziś!

ANONSI
Od wtorku 27 b. m.Wesele
Ks. Kasyldy
dramat w 5 części.